

Мала догматика низ разговор – Димитру Станилое

Љубов и време

„Секоја душа, откако еднаш ќе Го познае Бога во Светиот Дух а потоа ќе ја загуби благодатта, ги преживува страдањата на Адам.,,

Св. Силуан Атонски

Времето и просторот Бог ги создаде од самиот почеток. Тие не се ниту бескрајни ниту вечни. Но, како и сите димензии на созданието, тие се повикани на преобразување. Опитот на љубовта спрема Бога или спрема друго човечко суштество, ги обликува времето и просторот. Постои еден начин на поврзаност помеѓу времето и просторот и свеста на човековото срце. Времето и просторот останале во склад со природата којашто Бог ја создал за нив. Но се преобликувале во функција на духовната свест на секое човечко создание. Културата кај сите народи е израз на ова преобликување коешто човекот го извршува во времето и во просторот. Воплотувајќи се, Самиот Бог

Го зема на Себе овој модел за преобразување на човековото постоење, во просторот и во времето создадени од Него. Времето е тесно поврзано со нашата потреба од растење. Растеме во времето затоа што на почетокот не бевме во совршена заедница со Бога. Доведени сме во постоење за да го восовршиме нашето битие, доведувајќи го на крајот до една вечна добрина и блаженство во Бога. Времето е една од можностите на нашето растење во Бога. Овој раст зависи од развојот на нашиот разговор со Бога и се развива во една љубовна врска со Него. Свети Максим Исповедник вели дека времето ни е потребно за да растеме во разговорот со Бога, во љубовта спрема

Време и слобода

Слободата се изразува во време. Не постои совршена љубов кон Бога без нашето учество, без нашата слобода. Нашата слобода се состои во можноста да избереме дали да одговориме или не: да одговориме побрзо или побавно. Некои луѓе се подготвени веднаш да одговорат на повикот на другите. Други пак, се сомневаат кога некој ќе ги замоли за нешто, се плашат да не бидат повредени ако одговорат.

Си нудиме разни оправдувања, немајќи доверба.

Времето не е апсолутно. Времето е релативно во однос на слободата. Човекот е тој што го мери времето што му е дадено од Бога. И го мери со љубовта што ја прима само од Бога.

Слободата на човекот зависи од неговиот духовен идентитет. Човекот одлучува многу брзо ако верува во љубовта, ако има доверба во луѓето, ако прифати да ризикува: зошто да не одговорам или да не влезам во заедница со другиот кој ме љуби?

Но човекот има можност и злонамерно да ја ползува слободата, кога станува претпазлив и не сака да се ангажира во љубовта. Тој се плаши од љубовта и нема целосна доверба во Бога. Затоа тој расте многу бавно и неговото време нема удел во вечноста.

Во заедницата со другиот времето станува премин во вечноста. Има повеќе нивоа во времето. Кога сме во еден однос на големо пријателство и заедница со другиот забораваме дека времето постои, дека часовите истекуваат... Кога другиот не ни одговара, времето бавно поминува. Но кога другиот ќе одговори, чекањето престанува, повеќе не чекаме, времето е

надминато. Доцнењето на одговорот го издолжува времето.

Исто така стојат работите и со Бога. Тој го чека нашиот одговор: еве, Јас Сум на вратата, чукам и го чекам вашиот одговор. Бог живее во вечноста. Во меѓутроични односи, но и во однос со нас: Он учествува во опитот на времето. Бог го проникнува времето; го почитува времето коешто Самиот го создаде. Христос, воплоотениот Бог, е врховниот израз на Божјото трпение. Којшто постојано и неуморно ја става пред човекот Својата љубов, не барајќи ништо за возврат.

Колку пати ви ја дадов Мојата љубов и не ја сакавте. Го чекам вашиот одговор на Мојот повик, којшто не го слушнавте.

Христос во Гетсиманија чека во страдања. Стадањата се предизвикани од тоа што луѓето не одговараат на Неговата љубов за нив. Дури и Неговите ученици заспаа.

Во целиот земен живот на Христа гледаме дека со тоа што ја зеде на Себе нашата природа Он го зеде и времето. Почнувајќи од четириесетдневниот пост во пустината, што е еден временен опит, до исчекувањето на одговорот од Отецот на Крстот. Стравот од оставеност е основниот страв на човекот оставен од луѓето и од Бога, но Отецот му одговара на Христа воскреснувајќи Го. Времето на одговорот исчезнува во иднината. Тоа е време коешто Христос го зема за нас врз Себе...

Димитру Станилое
Mica dogmatica vorbita,
Мала догматика низ разговор
превод од романски:
монахиња Дионисија Траке